

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szerda 1909. március 3.

49. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Gyakorlati eszmények.

Ferenczi József dr. egyetemi tanár *Gyakorlati eszmények* címmel érdekes fölolvastatott szombaton este a budapesti Bethlen-Gábor-Körben. Hangoztatta, hogy amidőn a gyakorlati életben megvalósítandó ideálokról kíván szólni, szavait első sorban az ifjusághoz, az ifju magyarokhoz intézi. Tőlük várja és szeretné, ha programjukba vennék, miként az ucsehek és új-törökök hazájuk, Magyarország újjáalakítását.

De ehhez szükség van arra, hogy az ifjuság föleszméljen smegváltoztassa tanulmányainak, törekvéseinek életpályájának irányát, mert e nélkül szomorú sors, siralmas helyzet, szinte veszedelmes katasztrófa vár reánk.

Nemrég hallotta a kultuszminisztériumban, hogy husz segédtanfelügyelői állásra 240 pályázó jelentkezett, köztük egyetemet végzett családapák. Valósággal ijesztő jelenség, hogy a kenyérrét folytatott élethalál-harc sem tudja ifjuságunkat elterelni az iskolázott proletariátus mezejéről. Pedig nemcsak az önfentartás érdeke, de a nemzeti ideálok megvalósítása is más pályákra utalja az ifjuságot.

E pályák közt első helyre teszi a katonatiszti pályát, amely megfelel uri hajlamainak, könnyű életmódot kedvelő természetének, de faji és nemzeti jellemvonásának is. Hiába sürgetjük addig az önálló magyar hadsereget, de még a magyar vezényszó behozatalát is, amíg a közös hadsereg tisztikarában csak 26 százalék magyar, tehát 74 százalék az idegen, hogy ne mondja ellenségünk.

A magyar ifjuságnak el kellene özőnlenie a diplomata pályát, s mégis erről épp úgy le hagyja szorítani magát, mint a katonai pályáról.

Pedig a magyar faj kiválóan alkalmas a diplomata pályára is, mert értelmes, ügyes és ékesszóló. E mellett hazánk közjogi helyzetének javulása, állami önállóságának érvényesülése szempontjából egyaránt végtelenül fontos, hogy ifjuságunk erre a pályára is tóduljon. Nagy részben ennek tulajdonítja, hogy ifjuságunk alig törődik azzal, hogy mi lesz a közelmúltban anektált Boszniával és Hercegovinával, amelyet éppen úgy a magyar király ősi jogának címén anektáltak, mint annak idején Lengyelországot.

S legyen elkészülve a magyar ifjuság, hogy Boszniából és Hercegovinából éppen úgy osztrák tartomány lesz, mint lett Galicia, mert politikai életünk tele van hazugsággal, hisz egyik első közjogi méltóságunk nem felel meg a valóságnak, amidőn magát Horvát-Szlavon Dalmátországek bánjának nevezi, holott Dalmáciát Ausztria számítja tartományai közé.

A magyar ifjuságnak lenne föladata, hogy tömegesen bevonuljon Boszniába és Hercegovinába és teljesítse a magyarság keleti miszsióját.

A magyar bányamérnököknek kellene kikaknázniok Bosznia és Hercegovina hegyeit, a magyar erdészeknek kezelésbe venni az erdőit s magyar mérnökök hivatása lenne szabályozni vizeit, építeni utjait, hidjait és vasutait.

Kossuth Lajos adta ki a jelszót, hogy Tengerre magyar. De a magyar ifjuság, ahelyett, hogy nagy számmal menne a tengerre, itthon marad és hivatalra les.

Nagyon kevés nálunk az igazi képzett pénzügyi szakember. Nézze végig bárki a magyar pénzügyintézeteket, banküzleteket, hány törzsköcs magyar sarjadékát látja vezető állásokban. De szinte bűnös könnyelműség a magyar apák és magyar fiak részéről az a lenéző kicsinylés, a mellyel az ipar és kereskedelem iránt viseltetnek. Hiába állanak előttünk a nagy példák, hogy Angliát világkereskedelme tette a tengerek urává s hogy Franciaországot felülmulhatatlan izlésű ipartermékei tették Európa népeinek bankárává. Az intelligens magyar apa nem adja ipari, kereskedelmi pályára fiát, hiába látja magaelőtt az ipari, kereskedelmi tevékenység révén megvagyonosodott Drehereket, Mennereket, Fischereket, Kunewaldereket, Haggemmachereket stb. stb. Általában nem becsülik a munkát s miként már Trefort panaszkolta: „felette sokan akarnak az állam terhére élni.”

Meleg rokonszenv kíséri a magyar ifjuságot, valahányszor Petőfi szobrát megkoszoruzza, Eötvös vagy Széchenyi sírjához elzarándokol, vagy kegyeletes szónoklatokkal járja végig a kerepesi-úti temetőben pihenő nagyjaink sírhalmait, de mennyivel nagyobb volna örömmünk, ha azt tapasztalnók, hogy műveiket olvassa, tanításaikat szívébe vési és követi is. Feledésbe merültek Trefort, Pulszky Ferenc, Beksics Gusztáv művei annyi értékes, követésre méltó tanulságokkal egyetemben.

Nemzeti egység és nemzeti hadsereg! Ez legyen a magyar ifjuság jelszava a jövőre. Meg kell teremteni az egységes magyar nemzetet, ha tüzzel, ha vassal, ha vérrel. *El kell tiporni a nemzetiségi izgatókat*, hogy fajunk szupremáciája biztosításának akadályai elháruljanak. Mert ha nem tudjuk elérni, hogy kulturánk felsőbb-sége mellett a magyarság számban is megerősödjék, akkor le kell mondanunk az állami és faji önállóságról. Hogy ez meg ne történhessék, ez eme gyakorlati eszmékért küzdő új-magyaroknak, a magyar ifjuságnak föladata.

A pozsony--fumei szintársulatról.

A napokban két hosszabb cikkben közöltük a Pozsonyban megjelenő Nyugatmagyarországi Híradó terjedelmes bírálatát Balla Kálmán szintársulatáról. Most „Az Ujság”-ban hozzászól a kérdéshez Dézsi Sándor, akinek vélekedése teljesen pártatlan és elfogulatlan. Dézsinek megvan a kellő tájékozottsága, évekig lakott Pozsonyban, igen sokat foglalkozott szini ügyeivel és jól ismeri az ottani viszonyokat.

Hozzátehetjük, hogy amit Dézsi a német társulatokról mond, abban igen sok analógiát találunk a mi fiumei nyári olasz szintársulatainkra.

— Tény az — írja Dézsi Sándor — hogy a pozsonyi kritika és a színházi közönség elfogulatlan része Krecsányi ideje óta sujtóbb véleményt mond a magyar, mint a német előadásokról. De a különbség a magyar és német társulat között tulságosan szembeötöl. Az összehasonlítás elől pedig nem lehet kitérni.

Mindenekelőtt szereptudás dolgában a német társulat oly erős, hogy többet kívánni sem lehet, másodsor, mert a német társulatban állandóan komoly fegyelem uralkodik.

Egyéb jelessége a német társulatnak igazán nincs, de ez a kettő teljesen fölébe helyezi az egyébként művésziileg értékesebb magyar társulatnak. Ehhez járul az is, hogy a német társulat nehezebb feladathoz hozzá sem fog, klasszikus színművekben a nagy szereptudás és fegyelem dacára is úgyszólván szánalmat kelt, de ha egy sikerrel kecsegtető bohózatra, vagy operetre készülnek, minden erejüket beleviszik munkájukba és nem hiába.

Személyzetük félakkora sincs, mint a magyar társulatnak, de egyikük sem huzódozik semmiféle szereptől sem, míg a magyar társulat tagja kedvetlenül és sértődötten játszik, ha a szerepet nem találja „művészi nagyságához” méltónak.

A magyar társulat nagy kiadásokkal dolgozik, nagy gázsikat fizet és a helyárrakkal olyan kedvezményeket nyújt, hogy csaknem mindenkinek van valami jogcímea kedvezményre. A német színészek jóval olcsóbbak, az igazgató pedig semmiféle kedvezményt sem ad senkinek, az igaz, hogy ő se kap. Diszletekre, jelmezekre a német szinigazgató alig költ valamit, míg Andorffy is, Balla is egyes darabok kiállításával valósággal elkápráztatták a közönséget.

A helyzet kulcsa mégis a német direktor kezében maradt, mert csak az ismerte fel a pozsonyi színházi közönség igényét, csak az volt képes beadni minden szedett-vedett brettli-darabot, kétes értékű erőkkkel, a szereptudás és fegyelemtartás minden egyéb gyengeséget felejtető jelességével. A német direktor mindige két szempont szem előtt tartásával szervezi társulatát és ez az, amit a magyar igazgató nem tud, vagy nem akar eltanulni.

A mi pedig a pártolást illeti, a tiszta, kihamozott igazság az, hogy Pozsony magyar közönsége németül is tudván, eljár mind a magyar, mind a német előadásokra, míg a magyar előadásokra a németnyelvűek csak akkor mennek el, ha valami nagyértékű zenés darabot adnak, a hol kielégíti őket a zene, a nélkül, hogy a szöveget értenék. Így tehát Pozsonyban voltaképpen csak egy színházi közönség van,

az, melyik mind a két nyelvet érti. A német-nyelvűek becsalogatása a magyar előadásokra Krencsányi igazgatása óta csak mese. Ahhoz a magas színvonalú művészi értéken kívül az is kellene, hogy a társulat általános rokonszenvenek örvendjen, erről pedig a jelenlegi viszonyok között szó sincs. Nincs pedig azért, mert a társulat vezetésében és a szerepek kiosztásában a közönség bizonyos, ugyyszólván ellene irányuló erőszakoskodást tapasztal. A színigazgatónék dirigálása, a kik okvetlen primadonnák akarnak lenni, ellenszenves. A közönség az ilyen erőszakot nem tűri s a ki járatos egy kissé a színészet világában, meg tudja érteni, mily rombolólag hat a művészkedésre s mennyire elriasztólag a közönségre, ha a színház vezetésében szerencsétlenül érvényesül bizonyos hatalom. Ezek után még csak annyit jegyzek meg, hogy semmi sem fáj jobban a német-nyelvű pozsonyiaknak, mint mikor a magyar-ságukban kételkednek.

— **Horvátországi hírek.** Mint zágrábi tudósítónk jelenti, a napokban új pártalakulások lesznek a horvát politikában. A horvát klerikálisok, akik eleinte a Frankistákkal tárgyalgattak, majd utóbb a disszidens Starcevicsek köré akartak csoportosulni, most mind a két tervet elejtve, a jogpárthoz szándékoznak csatlakozni. Ebben az ügyben legközelebb tanácskozássra gyűlnek össze. A disszidens Starcevicsek, vezérik Starcevic Mile dr. elnöklésével március tizedikén értekezletet tartanak. Az értekezlet tárgya a disszidens Starcevicseknek a horvát jogpárt disszidenseivel, Zagorácékkal való fuziója. A horvát-szerb koalíció körében neheztelnek a klerikálisokra, amiért a jogpártiak mellé akarnak állni, akik új programjuk értelmében nem ellenzői a kiegyezésnek. A koalícióban az a nézet uralkodik, hogy ezek az eszmék közeledést jelentenek a horvát kormányhoz és hogy az egész terv a horvát-szerb koalíció szétverésére irányul.

A horvát parasztpárt március hetedikén Csazán választói gyűlést tart, amelyen meg fog jelenni Lovrekovics és Radics képviselő és a melyen állítólag a parasztpártnak a horvát haladó párttal tervezett fuziójáról fognak tanácskozni.

UJDONSÁGOK.

— **A központi választási bizottság ülése.** A központi választási bizottság tegnap délelőtt 12 órakor ülést tartott a polgármester elnöklete alatt, melyen az 1909 évi politikai lajstromot összeíró és helyesbítő bizottságba beválasztotta Antoni Gino, Bellich György és Matkovich Remigio városi tisztviselőket.

— **A Szabad Liceum estélye.** A liceumban tegnap este Kankovszky Ferenc min. osztálytanácsos olvasott fel Svájcról. Ismétlésekbe kellene bocsátkoznunk, ha e felolvasás jeleségeit részletesen akarnók ismertetni: hisz a Kankovszky név a liceum keretében immáron fogalmat képvisel, mely magában foglalja azt, ami vonzó, eredeti és változatos. Nemcsak a remek kivitellű vetített képekért illeti őt föltétlenül elismerés, hanem azokért a tartalmas, ötletes megjegyzésekért is, mikkel e képeket kíséri s magasabb nézőpontok szolgáltatába rendeli. Kankovszky felolvasásairól bátran elmondhatjuk, hogy tiszta leszűrődései annak, amit egy európai műveltségű ember utazásain lát és tapasztal s művelő hatásuk egyik legértékesebb eredményeül azt jelölhetjük meg, hogy megtanítanak arra, hogyan kell utazni. Sajnos, hogy az értékes felolvasásról oly sokakat visszariasztott a rossz idő, s meg vagyunk győződve, hogy a közönségnek tenne eleget a tudós felolvasó, ha felolvasását az elmaradottak kedvéért még egyszer megtartaná.

— **Az agrárbizottság ülése.** A városi agrárbizottság holnap, szerdán este 6 órakor ülést tart Ossoinack G. elnöklete alatt, hogy néhány sürgős ügyet letárgyaljon.

— **A város ismét két új iskolát épít.** Az utóbbi években, különösen mióta Zanella az iskolaszék elnöke, a város valóságos versenyfutást rendez, hogy a mindnagyobb látogatottságnak örvendő állami elemi iskolákat legyűrje és a lakosságnak lehetőleg minden nagyobb utcákba állítson fel egy-egy községi iskolát, s míg szegény jó Donáth tanácsosnak valóságos küzdelmet kellett vívnia a minisztériumban, míg az állam pénzügyi viszonyai „megengedték” egy-egy újabb állami iskola költségeinek beállítását, addig az eladósodott Fiume nyckra főre épít folyton újabb hajlékot az olasz kulturának. Nem volna ez ellen semmi kifogásunk, ha először az állam népoktatási törvényeit végre már keresztül vinnék a községi iskolákban is, s másodsor ha az új iskolák fentartása nem a községi és fogyasztási adókkal amugy is tulterhelt magyarság zsebéből is kerülne ki. Így azonban csak kellemetlenül érthet bennünket az a hír, hogy a városi iskolaszék Zanella elnöklete alatt tartott tegnapelőtti ülésében elhatározta két új iskolának Cosalában és a felső Belvedere utcában való felépítését. Könnyen tehetik, mert a pénzt hozzá ugys a magyarságtól, a magyar részvénytársaságok községi adóterheiből, a gazdag horvátságtól és a nagy idegenforgalom révén felduzzadt fogyasztási adókból szerzik meg. Hisz maga az olasz lakosság a város háztartásának alig egy harmadát fedezi.

— **Új magyar honpolgár.** Ambrosich Ferenc szabómester, tegnap délelőtt 11 órakor letette a polgármester és Suppáncich, városi segédhivatal-igazgató előtt a honpolgári esküt.

— **Drágul az amerikai út.** A nagyobb hajózási vállalatok közül a Hamburg—Amerika—Linie, a Norddeutscher Lloyd, a Holland—Amerika—Linie Rotterdamban s a Reed—Star—Linie Antwerpenben a fedélközi szállítási díjakat Észak-Amerikába átlag 30 márkával fel emelte. Ez a drágulás első sorban a szegény kivándorlókat fogja érinteni, akik sorából kerülnek ki a fedélközi utasok. Ugyanugy drágul a laplatai és a keletindiai tarifa is. A Fekete-tengeren határidős indulásra több gőzöst keresnek. A szállítási díjtételeknek eddigi javulása nem mondható éppen jelentékenynek.

— **Gyorshajózás Braziliába.** Az osztrák Lloyd elhatározta, hogy egy, a modern igényeknek teljesen megfelelő, személyszállításra is alkalmas gőzöst a braziliai szolgálat céljaira állítja be. E célból a napokban indította utnak „Carinthia” nevű gyorshajóját, mely az utat Braziliába 10 nappal rövidebb idő alatt teszi meg, mint más gőzös, s Rio de Janeiróból Triestbe 25 nap alatt tér vissza. Ha az első kísérlet jól sikerül, a Lloyd állandóan fenn fogja tartani a gyorshajó-járatokat.

— **Abbazia vendégei.** Abbaziába az utolsó héten már nagyszámban érkeztek az üdülők. Naponta átlag 150 személylyel szaporodik a fürdőhely látogatottsága. Február 24—én 2582 jelenlevőt állapítottak meg a szállók és penziók bejelentési lapjai alapján. Ma már körülbelül három ezeret tesz ki a vendégek száma.

— **Egy fiatal tisztviselő öngyilkossági kísérlete.** Ma éjjel tizenegy óra tájban a scarpateri pénzügyigazgatósági épület egyik harmadik emeleti lakásában öngyilkossági kísérletet követett el Schmidt János 24 éves fiatalember ki atyjánál Schmidt János pénzügyigazgatósági tisztviselőnél lakik. A fiatalember este bezárkózott szobájába s revolverrel bal halántékába lőtt. A megremült család azonnal orvost hívott, ki megállapította, hogy a sebesülés nem súlyos. A fiatalembert a kórházba szállították. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Furfangos család.** Mult kedden Jékáról Fiuméba érkezett két kivándorló, Lengyel János és Literáty István, kik a Cunard-gőzösn Amerikába akartak menni. Csütörtökön Lengyel

sürgőnyt kapott nejétől, azzal a kérdéssel, hogy megkapta-e a Nagy Téténybe küldött 60 koronát?

Lengyel, ki egyáltalában nem kért nejétől pénzt, rögtön táviratilag felvilágosítást kért. Felesége levélben azt válaszolta, hogy ugy ő mint Literáty felesége sürgőnyt kapott férjének nevében, melyben 60—60 korona elküldését kéri Nagy Téténybe. Kitént, hogy a két asszonyt furfangos csaló csapta be. A rendőrség körözi a tetteseket.

— **Reklámcécula mint bankjegy.** Kovacsevics Simon napszámos tegnap este a Via S. Sebastiano 4. sz. alatt levő Marinich-féle oszteriában iddoggált több társával s mikor fizetésre került a sor, elővett egy 100 koronás bankjegyet s azzal fizetett. A korcsmáros gyantlanul elfogadta a bankjegyet s csak ma tünt ki, hogy az reklámcécula volt. A rendőrség keresi a csalót.

— **Betörés egy korcsmába.** Ma éjjel ismeretlen tettesek betörték a via Duomo 7. sz. alatt levő „Buon Dalmato” című oszteriába honnan 8 korona készpénzt és nagyobb mennyiségű húst vittek el.

— **Meglopott hajóskapitány.** Curelich Amerigo a „Venezia” gőzöze kapitánya bejelentette a rendőrségnek, hogy kabájából mely a kabinjában lógott, valaki ellopott 100 koronát. Gyanuja Babarich Rocco nevű hajóinasra esik, ki azonban tagadja a lopást.

— **Megszökött tengerész.** A pólai rendőrség köröző levelet küldött a fiumei rendőrségnek, melyben Kratky Pál közös haditengerész katonaszökevénynek letartóztatását kéri.

— **Revolverből lövöldöző mechanikus.** A rendőrség egyik embere tegnapelőtt éjjel 10 órakor bekísérte Stengel József 23 éves helybeli mechanikust, ki a Via Voloscán az ottani sorompón belül áthaladó déliavasuti gyorsvonatra lőtt s aztán a Via Volosca 40. számú ház kapujába ment, hol nem csekély félelmére a házbelieknek, szintén többször lőtt revolvéréből.

— **Meglopott cipész.** Stefancich János cipésznél, ki a via Mercati 6. számú Jellouscheg ház portása, távolléte alatt ma reggel három betörő behatolt a portásfülkébe, amely egyuttal Stefancichnak műhelyül is szolgál s onnan 8 korona értékű árut s többféle szerzőt loptak el. A rendőrség ma Car Tivadar, Mikulich Mario és Mansutti Remo munkásokat fogta el mint tetteseket, kik bűnüket be is vallották.

— **Hajóösszeütközés a kikötőben.** Tegnap délután félharomkor, mikor a „Petar Zrinski” gőzös abbaziai útjára akart menni, a Lazzarus gyár melletti bója közelében levő „László” nevű pénzügyorségi gőzösnek neki ment. A „László” a közepén sérült meg. A kár még nincs határozottan megállapítva.

Távirat ◀ Telefon.

— **A képviselőház ülése.**

BUDAPEST, márc. 2. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl.

Harmadszori olvasásban elfogadták a házadó javaslatot s azután áttértek a mentelmi ügyek tárgyalására.

Vlád Aurél mentelmi jogának az elnök által történt állítólagos megsértését a Ház nem kívánja tárgyalni s afölött napirendre tér.

Héderváry Lehel, a mentelmi bizottság előadója jelentést tesz Polit Mihály mentelmi ügyében, aki hazaárulással és a nagyszerb üzelmekben való részvétellel vádolta meg a függetlenség érzelmű Tomics Jását. A mentelmi bizottság azt javasolja, hogy Politot ne adja ki a Ház.

Visontai Soma veszedelmes precedensnek tartja, hogy a Ház vétőjával megakadályozza, hogy egy hazafiságában és becsületében megtámadott ember a bíróság elé vigye megrágalmazóját. Követeli, hogy Tomics kérését a Ház teljesítse s adja ki Politot.

Teleki Árvéd, ki a viszonyokat a helyszínről ismeri, szintén a kiadatás mellett van. Miután még

Polonyi Géza is hozzájárult Visontai indítványához, a Ház a mentelmi bizottság javaslata ellenére egyhangulag elhatározta Polit kiadatását.

Több apróbb mentelmi ügy letárgyalása után a Ház áttért a tőkekamatadó javaslat folytatólagos tárgyalására.

Rauch a királynál.

BÉCS, márc. 2. Rauch Pál báró, horvát bán ma reggel ideérkezett és délelőtt hosszabb kihallgatáson jelent meg a királynál.

Kohl Medárd kitüntetése.

BÉCS, márc. 2. A király Kohl Medárd püspöknek kiváló érdemeiért a Ferenc József-rend nagykeresztjét adományozta.

Az oravicai választás.

ORAVICA, márc. 2. A Brediceanu Coriolán elhunytával megüresedett oravicai kerületben ma van a képviselőválasztás. Siegescu József alkotmány párti és Papp György román nemzetiségi jelölt állnak egymással szemben. Az összes román nemzetiségi képviselők itt vannak, de dacára hallatlan terrorizmusuknak Siegescu győzelme biztosra vehető. Déli egy óráig Siegescu 721, Papp 51 szavazatot kapott.

Meggyilkolt földbirtokos.

SZEGED, márc. 2. Császár Ferenc földbirtokost mikor ma éjjel egy báli mulatságról hazatért az alsó tanyák közelében ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták.

Véres kardpárbaj Temesvárott.

TEMESVÁR, márc. 2. Ma itt Pogány Mihály a „Temesvári Hírlap” és Róth Mihály, a „Südungarische Reform” szerkesztői hírlapi polemából kifolyólag párbajt vívtak, melyben Roth életveszélyesen sebesült meg.

Öngyilkos ezredes.

BÉCS, márc. 2. Boruta Simon szabadságot állományú tüzérezredes ma éjjel itt agyonlőtte magát. Boruta utóljára a budapesti 4. számú tüzérezred parancsnoka volt.

A Déli Vasut megerősítése.

BÉCS, márc. 2. A Déli Vasut osztrák vonalain az esetleges mozgósítás miatt szükséges összes javításokat megkezdték, hogy a legnagyobb igénybevétel esetén is biztosan legyen lebonyolítható a forgalom.

A bolgár király Bécsben.

BÉCS, márc. 2. Ferdinánd bolgár király ma Szent-Pétervárról való hazautaztában ide érkezett.

Oroszország tanácsa Szerbiának.

SZENT-PÉTERVÁR, márc. 2. Az orosz kormány utasította belgrádi követét, közölje a szerb kormánnyal Oroszországnak azon barátságos tanácsát, hogy az orosz kormány által őszinte megelégedéssel vett szándékot, amely a békés magatartásra vonatkozik, tartsa fenn. Az orosz kormány tudja, hogy Szerbiának területi engedmények iránti követelése a hatalmaknál sem rokonszenvre, sem támogatásra nem talál és hogy Szerbia ezeknek rokonszenvét csak úgy tarthatja meg, ha az említett követelésekről, amelyek a monarchiával fegyveres konfliktust idézhetnek elő, *elajtné*. Tekintettel a szerb kormány által kifejezett azon szándékra, hogy a nagyhatalmak kívánságait szem előtt akarja tartani, Oroszország azon tanácsot adja, jelentse ki a szerb kormány határozottan, hogy területi követeléseire *nem ragaszkodik* és az összes napirenden álló kérdéseket illetően teljesen a nagyhatalmak döntésére bizza magát.

Oroszország önállóan interveniál.

BERLIN, márc. 2. Pétervárról táviratozza a „Tageblatt” tudósítója, hogy a kormány külön jegyzéket küld a szerb kormánynak s ezzel az ellentétek elsimulnak, anélkül, hogy az orosz kormány csatlakoznék a hatalmak közös lépéséhez. Biztosra várható a konfliktus békés megoldása, mert a szerb területi követelésekről nem lehet többé szó.

A gazdasági engedmények feltételei.

BERLIN, márc. 2. A Tageblattnak jelenti bécsi tudósítója: A bolgár-török megegyezés után van, az osztrák-magyar-török egyezségről szóló jegyzőkönyv létrejött, most már a Szerbiával támadt ellentétek elsimításán a sor. Az osztrák-magyar monarchia előbb bevárja a belgrádi intervenció eredményét és ha az kedvező lesz, akkor megszövegezik a gazdasági engedmények pontozatait, amelyeket azonban a bécsi külügyi kormány a következő feltételekhez kapcsol:

I. Ha Szerbia megkezdi a leszerelést,

II., jelentse ki Szerbia, hogy lemond a területi követelésekről,

III., elejti Bosznia-Hercegovina autonómiájának követelését,

IV., adjon garanciát a szerb kormány, hogy Boszniában és Hercegovinában, de Szerbiában is abbahagyja a nagy-szerb agitációt, a mennyiben az Belgrádból indul ki.

Megvan a török-bolgár egyezség.

SZENT-PÉTERVÁR, márc. 2. A török-bolgár egyezség létrejövetele a legközelebbi napokban várható azon az alapon, hogy Oroszország a török hadi adósság évi járadékának tökéletesítéséből 125 millió frankot töröl, míg Bulgáriát ezen tranzakció csak 82 millió frankkal terheli meg. Rifát pasa török külügy-miniszter valószínűleg már szerdán fogja aláírni a török-bolgár jegyzőkönyvet.

Leégett a nápolyi távbeszélőközpont.

NÁPOLY, márc. 2. Tegnap este fél hétkor a központi távbeszélő-állomáson rövid zárlat folytán tűz keletkezett, mely lángba borította az egész épületet. A telefonkezelők közt nagy volt az ijedelem, de valamennyi ki tudott menekülni a szabadba.

Emberéletben nem történt kár: a távbeszélő-központ egészen elpusztult.

A helyi és helyközi telefonforgalom teljesen szünetel.

VELENCE

HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifteivel, villanyvilágítással és fürdővel mérsékelt áron.

Gambrinus-étterem polgári árakkal

A Kőbányai Polgári Serfőzde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Két fiatal ember

jó házikosztot keres.

Ajánlatok „Postafiók 286.” címre küldendők.

Dr. Pachany A. fogorvos

Fiume (Zmajč-ház) rendel Abbáziában (Villa Istria) minden hétfőn, szerdán, pénteken d. u. 3—6. Minden más időben Fiumében d. e. 9—12 és d. u. 2—6.

Budapesti női szabónő

FIUME, Via Mercati 4. III. em. (Nikolaki-ház) jutányosan készíti a legelegánsabb angol és francia női kosztümöket.

A n. é. hölgyközönség b. pártfogását kéri

SEILER R.

(a török konzul palotájában)

Uj magyar hentes-üzlet!

Tisztelettel van szerencsém a t. fogyasztó közönség tudomására hozni, hogy Vico della Germania I. sz. alatt, a kászárnya átellenében

hentesáru-üzletet

nyitottam, hol az összes e szaknába vágó cikkeket naponta frissen, a legkitünőbb minőségben és legolcsóbb árban árusítom.

Cikkeimnek feltétlen tisztaságáról, valamint a legjobb kiszolgálásról előre is biztosítva a n. é. közönséget, kérem nagybecsült pártfogását.

TELEFON 987.

Mély tisztelettel
Szathmáry György
hentes m.

Ujszülött gyermekek részére

az összes hygienikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingecskék, has- és köldökkötők, szoptatos dajkának való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkeket hygienikus Tetrá-szövetből készütek, a mely a nedvességet rögtön beszívja és a testét ilyenformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.

VARIETE INTERNAZIONALE

Esténi ként kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Naponta 30 koronát s többet

kereshetnek mindennemű társadalmi állású urak 2 cikk eladása által, a melyek Ausztria-Magyarországon még verseny nélkül állnak. Felvilágosítást ad ingyen és bérmentve H. F. A. Stehr Hamburg 23/19.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio
naponta nagy előadás
Teljesen új műsor.

Csak néhány napig. Les deux Maximow

Mlle Dezon átváltozó csipke-táncosnő, Marchillini Alfréd kómikus, Charly Lilly angol énekesnő és táncosnő, La belle Annette nemzetközi énekesnő, Cis an Dis zeneböhöcök, Walthon Poldi bécsi szubrett, Les Darcos duettisták a párizsi Folies Marignyből, Kosmos nővérek táncosnők stb. stb.

Nagyszerű látványosság! Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEAK-KORZÓ.

Naponta a hirneves

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás zenekarának házi-vezényelése.

Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

Használt és új

zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226.

MOHOVICH C. A.
 FIUME Via Governo TRIEST Via Ponterosso 6
 Alapított 1890-ben.

A látható irásu, világhírű
Underwood írógépek
 vezérképviselte.

Modern irodaberendezések. - Amerikai butor.
 Másoló készülékek. - Mappák. - Bélyegzők. -
 Bádog- s email feliratok.

Mechanikai javító műhely.

Cirkvenica
 Palace Hotel **THERAPIA** Szanatorium.

Téli üdülőhely a magyar tengerparton, Fiume mellett.

Hajó-közlekedés naponta négyszer.
 Enyhe tengeri klíma. 120 szoba. Modern kényelem.

Penzió 7 koronától.

Tökéletes orvosi berendezések. Orvos **Dr. Gróó Béla.**

Prospektust küld :
THERAPIA igazgatósága Cirkvenicán.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Corsia Deákon a pályaudvarral szemben levő

Newyork kávéházat

átvettem. Jó magyar üvegborokkal, naponta frissen csapolt sörrel és kifogástalan kávéházi italokkal szolgálok minden időben. Éjjeli 2 óráig nyitva.

Estéknként cigányzene! Figyelmes kiszolgálás!

Tisztelettel **DÖMÖTÖR JÁNOS.**

VELENCZE
BONVECCHIATI
 szálló és étterem a Szt. Márktér közelében.

Uj épület minden kívánt kényelemmel.

Szobák 2 1/2-3 lirától feljebb.

Teljes penzió 9 lira.

Az étteremben kitűnő konyha mérsékelt áron étlap szerint.

Tulajdonosok:
Fratelli Scattola.

ELSO FIUMEI
RUHA - SANATORIUM
 Corso prolungato (az Eden kávéház mellett).
 Ruhát vasalásra és javításra átvesszek. Olcsó havi előfizetés ellenében rendben tartom az egész ruhakészletet. 30 éves szakmabeli tapasztalatom van.

Szíves pártfogást kér
H. Schönberg fertiszab.

Grande kávéház
 Fiume, Piazza Andrassy (a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.
Europa kávéház
 — Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán —
Magyar lapok! — Modern kényelem!

TIROLESE VENDÉGLŐ
 Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.
Kitűnő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak
Az idegenek találkozó helye.

VI. évfolyam **VI. évfolyam**

A TENGERPART

Fiume és az Adria partvidékének legelterjedtebb magyar napilapja január 1-én **hatodik évfolyamába lépett.**

A TENGERPART

minden izében független napilap, amely sem a hatalom sem magánemberek szolgálatában nem áll. Minden szava olvasóközönségének és a közérdekért íródik. Fiume magyar sajtójának fejlődésében

A TENGERPART

határkövet jelent. Kikötővárosunkban ez az első állandó magyar napilap, melyet nem az államhatalom tart fenn, hanem a fiumei magyarság odaadó pártfogása és szeretete, hogy a mind féktelenebbé váló nagyolasz és nagyhorvát törekvésekkel szemben megvédje saját egzisztenciális érdekeit ezen a tengermosta magyar földön.

Kérjük minden fiumei magyar ember szeretetét és támogatását, hogy fokozott erővel és minél előbb nagyobb terjedelemben szolgálhassuk Fiumében a magyar faji, a magyar kulturális és a magyar közgazdasági érdekeket.

A TENGERPART előfizetési ára: 1 évre K 24.— félévre K 12.— negyedévre 6.— 1 óra K 2.—

Tisztviselők kedvezményes áron kapják „A TENGERPART-ot.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fiume, Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

VI. évfolyam **Telefon 229** **VI. évfolyam**